

ALGEMENE VOORWAARDEN

**VERZEKERING VAN DE ALGEMENE
BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID
EN RECHTSBIJSTAND**

ethias

INHOUDSTAFEL

	Blz.
DEFINITIES GEMEEN AAN HET GEHEEL VAN DE WAARBORGEN	5
Hoofdstuk I – Burgerlijke aansprakelijkheid uitbating	7
Artikel 1 : Doel en omvang van de waarborg	7
Artikel 2 : Gewaarborgde schade	7
Artikel 3 : Waarborg burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekeringnemer uit hoofde van de vrijwilligers – wet van 3 juli 2005	7
Artikel 4 : Bijzondere waarborgen	8
Hoofdstuk II - Burgerlijke aansprakelijkheid na levering	12
Artikel 5 : Doel en omvang van de waarborg	12
Artikel 6 : Gewaarborgde schade	12
Artikel 7 : Interne en externe maaltijdbedeling	12
Hoofdstuk III - Uitsluitingen	13
Artikel 8 : Uitsluitingen gemeen aan de verschillende waarborgen	13
Artikel 9 : Uitsluitingen eigen aan de burgerlijke aansprakelijkheid uitbating	14
Artikel 10 : Uitsluitingen eigen aan de burgerlijke aansprakelijkheid na levering	15
Hoofdstuk IV - Rechtsbijstand	16
Artikel 11 : Strafrechtelijke verdediging	16
Artikel 12 : Borgstelling	16
Artikel 13 : Facultatieve waarborg – Burgerlijk verhaal	16
Artikel 14 : Facultatieve waarborg – Onvermogen van derden	17
Artikel 15 : Vrije keuze en belangenconflicten	17
Artikel 16 : Objectiviteitsclausule	17
Artikel 17 : Beheer van de schadegevallen	17
Hoofdstuk V - Verzekerde bedragen - Kosten en interesten	18
Artikel 18	18
Hoofdstuk VI - Bepalingen gemeen aan het geheel van de waarborgen voorzien door de verzekeringsovereenkomst	20
Artikel 19 : Uitgestrektheid in de tijd	20
Artikel 20 : Territoriale uitgestrektheid	20
Artikel 21 : Afstand van verhaal	20
Artikel 22 : Inwerkingtreding en duur van de verzekering	20
Artikel 23 : Omschrijving en wijziging van het risico	20
Artikel 24 : Betaling van de premie	21
Artikel 25 : Gebrek aan aangifte	21
Artikel 26 : Teruggave van de premie	21
Artikel 27 : Taksen en bijdragen	21
Artikel 28 : Niet-betaling van de premie	22
Artikel 29 : Tariefaanpassingen	22

VERZEKERING VAN DE ALGEMENE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID EN RECHTSBIJSTAND

Artikel 30 : Verplichtingen van de verzekerde	22
Artikel 31 : Verhaalsrecht	23
Artikel 32 : Terugbetaling van de verdedigingskosten	23
Artikel 33 : Tegenwerping vonnis	23
Artikel 34 : Procedure	23
Artikel 35 : Einde van de overeenkomst - Opzegging	23
Artikel 36 : Kosten ten laste van de verzekeringsnemer	24
Artikel 37 : Bevoegde rechtbanken	24
Artikel 38 : Communicatie en contacten	24
Artikel 39 : Wijzen van communicatie en talen	25
Artikel 40 : Vergoeding ontvangen door Ethias-medewerkers betrokken bij de distributie van verzekeringen	25

DEFINITIES GEMEEN AAN HET GEHEEL VAN DE WAARBORGEN

1. Ethias

Ethias nv, rue des Croisiers 24, 4000 Luik

Verzekeringsonderneming toegelaten onder het nr. 0196 voor de beoefening van alle verzekeringstakken Niet-Leven, de levensverzekeringen, de bruidsschats- en geboorteverzekeringen (KB van 4 en 13 juli 1979, BS van 14 juli 1979) alsook de kapitalisatieverrichtingen (Beslissing CBFA van 9 januari 2007, BS van 16 januari 2007)

RPR Luik BTW BE 0404.484.654 Rekening Belfius Bank: BE72 0910 0078 4416 BIC: GKCCBEBB.

2. Verzekeringsnemer

De rechtspersoon die de verzekeringsovereenkomst heeft afgesloten.

3. Verzekerden

- De verzekeringsnemer.
- De leden van het personeel ongeacht hun statuut (orgaan, mandataris, contractuele aangestelde, statutaire aangestelde, ter beschikking gesteld personeel, interimaris, stagiair) in de uitoefening van hun beroepsactiviteiten in dienst van de verzekeringnemer.
- De vrijwilligers die prestaties leveren voor rekening van de verzekeringnemer.
- Iedere persoon die de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekeringnemer in het gedrang kan brengen.

4. Derden

Alle natuurlijke of rechtspersonen andere dan de verzekeringnemer. Bovendien worden de verzekerden, met uitzondering van de verzekeringnemer, zowel onderling als ten opzichte van deze laatste als derden beschouwd.

5. Schadegeval

Onder « schadegeval », verstaat men:

- hetzij de vordering via dewelke een derde een schadevergoeding vereist;
- hetzij het geheel van de vorderingen of procedures die geheel of hoofdzakelijk verbonden zijn aan eenzelfde vastgesteld of vermoed schadeverwekkend feit;
- hetzij de « aangifte ter vrijwarende titel » aan Ethias gedaan door de verzekeringnemer wanneer hij van oordeel is dat, zelfs in afwezigheid van enige vordering, zijn aansprakelijkheid kan worden vermoed, weerhouden of in het gedrang gebracht ingevolge gedekte schade;
- wat de waarborg « burgerlijk verhaal » betreft, de vordering die de verzekerde instelt tegen een derde om vergoeding van een door hem tijdens de geldigheidsduur van de overeenkomst geleden schade te bekomen.

6. Verzekeringsjaar

De periode tussen:

- hetzij de aanvangsdatum van de verzekeringsovereenkomst en de eerste jaarlijkse vervalddag;
- hetzij twee opeenvolgende jaarlijkse vervalddagen.

7. Ongeval

Een plotse en in hoofde van de verzekerde onvoorzienbare en ongewilde gebeurtenis.

8. Materiële schade

Elke vernieling, beschadiging, verlies van een goed of aantasting van een dier.

9. Lichamelijke schade

De geldelijke en morele gevolgen van elke aantasting van de fysieke integriteit van een persoon (medische kosten, begrafenis kosten, inkomensverlies, ...).

10. Immateriële schade

Alle schade andere dan lichamelijke of materiële (zoals onroerende gebruikserving, aantasting van de eer, verlies van cliënteel, ...).

11. Immateriële gevolgschade aan gedekte schade

Alle schade andere dan lichamelijke of materiële, die het gevolg is van een door deze overeenkomst gedekte lichamelijke of materiële schade.

12. Immateriële gevolgschade aan niet gedekte schade

Alle schade andere dan lichamelijke of materiële, die het gevolg is van een niet door deze overeenkomst gedekte lichamelijke of materiële schade.

13. Zuiver immateriële schade

De immateriële schade die niet het gevolg is van lichamelijke of materiële schade.

14. Levering

De vrijwillige materiële overdracht van een product vanaf het ogenblik dat de verzekerden werkelijk de beschikkingsmacht of de controle over het goed hebben verloren.

Hoofdstuk I Burgerlijke aansprakelijkheid uitbating

ARTIKEL 1 DOEL EN OMVANG VAN DE WAARBORG

Ethias waarborgt de burgerlijke aansprakelijkheid uitbating, te weten de burgerlijke extracontractuele aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekerden ingevolge schade veroorzaakt aan derden door de verzekerde activiteit, zoals omschreven in de speciale voorwaarden.

1. Is met name gewaarborgd, de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekerden te wijten aan:
  - a) de roerende en onroerende goederen (met inbegrip van de erin geïnstalleerde personen- en lastenliften) waarvan de verzekeringsnemer eigenaar, vruchtgebruiker, huurder of gebruiker is. De verzekeringsnemer verklaart dat de in deze gebouwen geïnstalleerde liften het voorwerp uitmaken van een van kracht blijvende onderhoudsovereenkomst;
  - b) het gebruik en het bezit van licht- en andere borden, reclamepanelen van ongeacht welke vorm en antennes;
  - c) de toestand en de werking van de installaties die de verzekeringsnemer in bewaring heeft;
  - d) de herstellings- en onderhoudswerken van de roerende en onroerende goederen van de verzekeringsnemer;
  - e) het bezit, het gebruik of het vervoer van radioactieve stoffen en/of apparatuur met ioniserende stralingen in toepassing van het Koninklijk Besluit van 20 juli 2001 (Belgisch Staatsblad van 30 augustus 2001) tot inwerkingtreding van de wet van 15 april 1994 betreffende de bescherming van de bevolking en van het leefmilieu tegen de uit ioniserende stralingen voortspuitende gevaren en betreffende het Federaal Agentschap voor nucleaire controle. Er wordt voor zover nodig afgeweken van de uitsluiting voorzien in artikel 8, t) van deze algemene voorwaarden.
2. De waarborg is eveneens verworven binnen de grenzen van deze polis voor de schade uit hoofde van activiteiten, werken of diensten in aanvulling op de verzekerde activiteiten of die er slechts een onrechtstreeks verband mee hebben zoals:
  - a) de organisatie, in een sociaal, ontspannings- of ander kader van feesten, soupers, bijeenkomsten, uitstappen en diverse manifestaties;
  - b) de deelname aan beurzen, tentoonstellingen, seminaries en sociale, recreatieve of andere manifestaties, met inbegrip van alle bijkomende, voorbereidende en volgende werken;
  - c) de organisatie van proeven ondergaan door de sollicitanten bij de verzekeringsnemer.

ARTIKEL 2 GEWAARBORGDE SCHADE

Zijn gewaarborgd, met uitsluiting van elke andere schade:

- de lichamelijke schade;
- de materiële schade;
- de immateriële gevolgschade aan gedekte lichamelijke en/of materiële schade;
- de zuiver immateriële schade.

ARTIKEL 3 WAARBORG BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID VAN DE VERZEKERINGSNEMER UIT HOOFDE VAN DE VRIJWILLIGERS - WET VAN 3 JULI 2005

Er wordt nader bepaald dat deze verzekering zich uitstrekt tot de burgerlijke extracontractuele aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekeringsnemer uit hoofde van schade veroorzaakt door de vrijwilligers en voortspruitend uit hun prestaties voor rekening van de verzekeringsnemer, overeenkomstig de wet van 3 juli 2005 betreffende de rechten van vrijwilligers.

Verzekerde bedragen (KB van 19 december 2006)

- Lichamelijke schade: 20 787 293,44 euro (dit bedrag is geïndexeerd – het betreft hier het waarborgbedrag op basis van de index van december 2006);
- Materiële schade: 1 039 364,67 euro (dit bedrag is geïndexeerd – het betreft hier het waarborgbedrag op basis van de index van december 2006).

Deze bedragen zijn gekoppeld aan de evolutie van het indexcijfer der consumptieprijzen. De basisindex is die van de maand december 1983, zijnde 119,64 (basis 1981= 100).

Uitsluitingen (KB van 19 december 2006)

Zijn enkel uitgesloten van deze waarborg:

1. de schade veroorzaakt aan de organisatie;
2. de schade die rechtstreeks of onrechtstreeks het gevolg is van een wijziging van de atoomkern, van radioactiviteit en van de voortbrenging van ioniserende stralingen;
3. de schade veroorzaakt door de personen- of goederenliften;
4. de stoffelijke schade veroorzaakt door vuur, brand, ontploffing of ingevolge vuur of brand die ontstaat of veroorzaakt wordt door het gebouw waarvan de verzekerde eigenaar of huurder is, met uitzondering evenwel van schade veroorzaakt ingevolge een tijdelijke of occasioneel verblijf van de verzekerde in een hotel of gelijkaardig logement;
5. de schade veroorzaakt door de gebouwen ter gelegenheid van hun opbouw, wederopbouw of verbouwing;
6. de stoffelijke schade veroorzaakt door grondverschuivingen;
7. de schade veroorzaakt door het gebruik van zeilboten van meer dan 200 kg of van motorboten die aan de verzekerde toebehoren of door hem gehuurd worden;
8. de schade veroorzaakt door het gebruik van luchtvaartuigen die eigendom zijn van de verzekerde of door hem gehuurd worden;
9. de schade door het beoefenen van de jacht alsmede de wildschade;
10. alle schade welke rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit uit asbest en/of zijn schadelijke eigenschappen, alsmede uit elk materiaal dat asbest bevat onder om het even welke vorm;
11. de schade voortvloeiend uit het verlies, de verdwijning of de diefstal van een informatiedrager, met inbegrip van de opgeslagen informatie en de onstoffelijke schade die hieruit voortvloeien;
12. de schade veroorzaakt aan derden door de verontreiniging van de bodem, het water of de atmosfeer die niet het rechtstreeks gevolg is van een ongeval, dit wil zeggen een plotse en voor de verzekerden onvoorziene en ongewilde gebeurtenis;
13. de gerechtelijke, minnelijke, administratieve of economische boeten, dwangsommen en de schadevergoedingen als strafmaatregel of afschrikmiddel in sommige buitenlandse rechtsstelsels, evenals de gerechtskosten inzake strafvervolgingen;
14. de schade als gevolg van de burgerlijke aansprakelijkheid van de sociale lasthebbers van verzekerde rechtspersonen wanneer deze aansprakelijkheid uitsluitend voortvloeit uit hoofde van een beheersfout begaan door deze sociale lasthebbers in hun hoedanigheid van bestuurder of zaakvoerder;
15. de schade voortspruitend uit oorlogen, burgeroorlogen of feiten van dezelfde aard.

ARTIKEL 4

BIJZONDERE WAARBORGEN

A. BRAND, VUUR, ONTPLOFFING, ROOK EN WATER

De waarborg omvat:

- de lichamelijke schade veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook en water;
- de materiële en immateriële schade veroorzaakt door brand, vuur, ontploffing, rook en water, met uitsluiting van wat verzekerbaar is in het kader van de waarborg « verhaal van derden » in een brandverzekering. Nochtans is de immateriële gevolgschade die het gevolg is van schade welke verzekerbaar is in het kader van de waarborg « verhaal van derden » in een brandverzekering gedekt in aanvulling van deze waarborg.

Is eveneens gedekt, de burgerlijke aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekeringsnemer uit hoofde van schade veroorzaakt door brand of ontploffing aan de occasioneel in gebruik of in huur genomen lokalen of installaties voor een duurtijd van minder dan dertig opeenvolgende dagen met het oog op de organisatie van recepties of sociale, recreatieve of culturele manifestaties.

De waarborg strekt zich eveneens uit tot de schade veroorzaakt door brand of ontploffing aan hotelkamers of andere gelijkaardige logies die tijdelijk gehuurd of gebruikt worden voor de huisvesting van personeel in opdracht.

Deze waarborg is enkel van toepassing in de mate dat de gebouwen in gebruik of in huur worden genomen in het kader van de verzekerde activiteiten en dat de verzekering van de eigenaar niet voorziet in een afstand van verhaal ten opzichte van de gebruiker van het gebouw.

B. BURENHINDER

Behoudens de uitsluiting voorzien in artikel 8 k) hierna, strekt de verzekering zich uit tot de verplichting die de verzekeringnemer zou hebben de schade te vergoeden die veroorzaakt is door verstoringen die de normale ongemakken van nabuurschap overtreffen, door de rechtspraak ten laste van de eigenaars van onroerende goederen gelegd, in toepassing van artikel 544 van het Belgisch Burgerlijk Wetboek of uit hoofde van buitenlandse rechtsbepalingen met eenzelfde inhoud.

Blijft uitgesloten, de aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekeringnemer voor burenhinder wanneer deze laatste de aansprakelijkheid contractueel zou aanvaard hebben in de plaats van de bouwheer.

Indien de schade bestaat uit aantastingen van het milieu, is de waarborg verworven overeenkomstig de bepalingen van de volgende paragraaf betreffende aantasting van het milieu.

C. AANTASTING VAN HET MILIEU

De waarborg is verworven voor de schade veroorzaakt door aantasting van het milieu voortspruitend uit:

- de verontreiniging van de bodem, het water of de atmosfeer door de storting, lozing of uitstoting van vaste, vloeibare of gasachtige stoffen;
- geur, rook, trillingen, golven, stralingen of temperatuurveranderingen.

Deze waarborg zal slechts uitwerking hebben indien tegelijkertijd:

- de schade het rechtstreeks gevolg is van een ongeval;
- de verzekeringnemer zich voorafgaandelijk in orde gesteld heeft met de wetten en reglementen die de bescherming van het milieu regelen.

D. GEMOTORISEERDE WERKTUIGEN

Is gewaarborgd, de schade veroorzaakt door vaste of beweegbare werktuigen, laad- en losmachines of hijswerktuigen wanneer zij gebruikt worden als werkgereedschap.

De waarborg van deze polis strekt zich uit tot het verkeersrisico van deze rijtuigen of machines indien zij cumulatief:

- vrijgesteld zijn van de verplichting tot inschrijving;
- circuleren binnen de omheining van de exploitatiezetel of op de werven evenals in de directe omgeving hiervan.

De schade veroorzaakt ter gelegenheid van de circulatie van deze rijtuigen en machines is gedekt op basis van de bedragen en bepalingen voorzien in het typecontract BA motorrijtuigen indien tijdens het ongeval het rijtuig of de machine zich bevindt op een plaats waar de wetgeving op de automobielverzekering uitwerking heeft.

Indien dit niet het geval is, zal de dekking verworven zijn binnen de grenzen van de verzekerde bedragen en bepalingen van deze overeenkomst.

E. PARKING VOOR VOERTUIGEN OF FIETSEN

De waarborgen van de overeenkomst zijn eveneens van toepassing op de burgerlijke aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekeringnemer:

- in geval van schade veroorzaakt aan alle voertuigen (zelfs met motor) of fietsen, toebehorend aan de leden van zijn personeel of aan derden, en gestald in de installaties of op de parkings en fietsenstallingen van de verzekeringnemer.
- In geval van diefstal of bedrieglijke toe-eigening van deze voertuigen of fietsen.

Er wordt nader bepaald dat de vermelde waarborgen in deze littera eveneens verworven zijn aan de verzekeringnemer indien zijn aansprakelijkheid betrokken zou worden ingevolge schade veroorzaakt aan de voertuigen of fietsen wanneer deze geplaatst of verplaatst worden door de aangestelden van de parking.

F. KANDIDATEN DIE DEELNEMEN AAN PROEVEN INGERICHT DOOR DE VERZEKERINGSNEMER VOOR DE AANWERVING VAN PERSONEEL

De waarborg is eveneens van toepassing op de burgerlijke aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de kandidaten die deelnemen aan de door de verzekeringnemer ingerichte aanwervingsproeven.

Deze waarborg is hen tijdens de ganse duur van deze proeven verworven.

G. AANSPRAKELIJKHEID UIT HOOFDE VAN DE ONDERAANNEMERS

Ethias waarborgt eveneens de burgerlijke aansprakelijkheid die ten laste gelegd kan worden van de verzekeringnemer uit hoofde van schade veroorzaakt aan derden door zijn onderaannemers.

Deze waarborg is verworven voor zover de uitgevoerde werken voortvloeien uit de werking van gelijk welke dienst van de verzekeringnemer.

Blijven niettemin uitgesloten van de waarborg:

- de persoonlijke burgerlijke aansprakelijkheid van de onderaannemers;
- de schade die uitgesloten zou zijn indien de onderaannemer de hoedanigheid van verzekerde had;
- de schade voortvloeiend uit de niet-uitvoering of slechte uitvoering van contractuele verbintenissen, zoals bijvoorbeeld de vertraging in de levering van een werk of dienst of de kosten gedaan om een slecht uitgevoerd werk te herbeginnen of te verbeteren.

H. AUTOVOERTUIGEN: AANSPRAKELIJKHEID VAN DE OPDRACHTGEVER

Binnen de perken en tegen de voorwaarden van het modelcontract betreffende de verplichte verzekering van de Burgerrechtelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen, strekt de waarborg zich uit tot de aansprakelijkheid die krachtens artikel 1384 alinea 3 van het Burgerlijk Wetboek ten laste kan vallen van de verzekeringnemer in hoedanigheid van opdrachtgever voor schade veroorzaakt door zijn aangestelden ingevolge het gebruik van een motorrijtuig toebehorend aan, gehuurd of in leasing genomen door, iedere andere persoon dan de verzekeringnemer, wanneer dit motorrijtuig niet verzekerd is door een verzekeringcontract betreffende de verplichte verzekering van de burgerlijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen.

Ethias behoudt zich het recht op verhaal voor tegenover de persoon verantwoordelijk voor de niet-verzekering.

De persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurder - aangestelde en de schade aan het voertuig gebruikt door de aangestelde zijn uitgesloten van de waarborg.

I. PERSONEEL TER BESCHIKKING GESTELD VAN DE VERZEKERINGSNEMER

Indien een ongeval overkomen aan een ter beschikking gesteld personeelslid ten laste moet genomen worden door de arbeidsongevallenverzekeraar van de uitlenende derde, blijft de waarborg aan de verzekerden verworven voor het verhaal dat die verzekeraar en/of het slachtoffer of zijn rechthebbenden tegen hen zouden uitoefenen.

J. BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID WERKGEVER

De waarborg strekt zich uit tot de burgerlijke aansprakelijkheid die ten laste kan vallen van de verzekeringnemer voor de lichamelijke schade overkomen tijdens het werk aan haar personeelsleden wanneer het slachtoffer of zijn rechthebbenden niet kunnen genieten van de vergoeding in het kader van de Wet op de arbeidsongevallenverzekering.

K. SCHADE DOOR TRILLINGEN, VERZAKKINGEN, INKLINKINGEN, VERSCHUIVINGEN OF ELKE ANDERE GRONDBEWEGING

De waarborg is uitgebreid tot de extracontractuele aansprakelijkheid die ten laste kan vallen van de verzekerden uit hoofde van schade veroorzaakt aan derden door trillingen veroorzaakt door een stuwkracht, door elke grondbeweging, inklinking, verzakking, verschuiving, verschuiving van bouwwerken, slakken- of steenbergen.

Zijn nochtans uitgesloten van de waarborg:

- de schade voortspruitend uit het gebruik of het bezit van springstoffen;
- de materiële schade aan aanliggende gebouwen van het bouwterrein en voortspruitend uit rioleringswerken of graafwerken van bouwputten met een diepte van meer dan vier meter.

L. AAN DERDEN UITGELEENDE VOORWERPEN

Is gewaarborgd, de schade veroorzaakt door roerende zaken, onder meer werkgereedschap, toebehorend aan de verzekeringnemer en dat deze laatste ter beschikking gesteld heeft van andere personen zonder dat het gaat om een verhuring of voorafgaandelijk testen tot verkoop of verhuring.

M. LADEN EN LOSSEN

De waarborg is eveneens verworven, binnen de grenzen van onderhavige verzekering, voor de schade voortvloeiend uit de levering, met inbegrip van het laden en lossen van goederen of koopwaren.

N. DIEFSTAL

Ethias waarborgt de burgerlijke aansprakelijkheid die de verzekeringsnemer ten laste kan worden gelegd voor diefstal of poging tot diefstal ten nadele van een derde:

- begaan door één van zijn aangestelden in de uitoefening van zijn functie;
- in de hand gewerkt door de nalatigheid van een aangestelde in de uitoefening van zijn functie.

De dekking is slechts verworven voor zover:

- er klacht werd neergelegd bij de daartoe bevoegde overheid; en
- de diefstal of poging tot diefstal plaatsvond bij een derde.

Ethias behoudt al haar rechten van verhaal tegenover de voor de diefstal of poging tot diefstal verantwoordelijke aangestelde(n).

O. TELEWERK

Ethias waarborgt de burgerlijke aansprakelijkheid die de verzekerden ten laste gelegd kan worden voor de schade die aan derden wordt veroorzaakt in het kader van het door de verzekeringsnemer georganiseerde telewerk.

Hoofdstuk II Burgerlijke aansprakelijkheid na levering

Deze waarborg wordt enkel verleend indien uitdrukkelijk vermeld in de speciale voorwaarden en mits bijpremie.

ARTIKEL 5 DOEL EN OMVANG VAN DE WAARBORG

Deze polis waarborgt de burgerlijke aansprakelijkheid, te weten de burgerlijke contractuele of extracontractuele aansprakelijkheid, die ten laste gelegd kan worden van de verzekerden ingevolge schade veroorzaakt aan derden door een levering of een product na zijn levering of door een werk na zijn uitvoering indien deze prestatie voortvloeit uit de werking van gelijk welke dienst van de verzekeringnemer.

De waarborg is verworven in geval van schade voortvloeiend uit gebreken of fouten in de levering of de werken alsook de vergissingen, fouten of nalatigheden bij het ontwerp, de fabricage, transformatie, montage, plaatsing, herstelling, het onderhoud, de op puntstelling, verpakking, etikettering, instructies, aanbevelingen, opslag, levering, verzending.

De overeenkomst waarborgt de aansprakelijkheid krachtens de wet van 25 februari 1991 met betrekking tot de aansprakelijkheid van gebrekkige producten.

ARTIKEL 6 GEWAARBORGDE SCHADE

Zijn gewaarborgd met uitsluiting van elke andere schade:

- de lichamelijke schade;
- de materiële schade;
- de immateriële gevolgschade aan gedekte schade.

ARTIKEL 7 INTERNE EN EXTERNE MAALTIJDBEDELING

Is automatisch gewaarborgd in deze polis, de burgerlijke aansprakelijkheid na levering ingevolge de interne en externe maaltijdbedeling ten voordele van personeel en bezoekers met inbegrip van het risico voedselvergiftiging, zelfs indien de waarborg « burgerlijke aansprakelijkheid na levering » niet door de verzekeringnemer werd onderschreven.

Hoofdstuk III Uitsluitingen

ARTIKEL 8

UITSLUITINGEN GEMEEN AAN DE VERSCHILLENDE WAARBORGEN

- a) De burgerlijke aansprakelijkheid voortspruitend uit schade met **opzet** of door een **zware fout** veroorzaakt.
Worden beschouwd als « zware fouten »:
- A. elke tekortkoming aan wetten, regels, of op gebruiken eigen aan de verzekerde activiteiten waarbij voor ieder met de materie vertrouwd persoon het duidelijk moet zijn dat hieruit haast onvermijdelijk schade moet ontstaan;
  - B. het aanvaarden en uitvoeren van werken wanneer de verzekerde zich ervan bewust moest zijn niet te beschikken over de nodige bekwaamheid, technische kennis, menselijke of materiële middelen om de aangegane verbintenissen te kunnen uitvoeren;
  - C. daden gepleegd in staat van dronkenschap of onder invloed van verdovende middelen, gebruikt zonder medisch voorschrift.
- Er wordt nader bepaald dat de burgerlijke aansprakelijkheid van de verzekeringsnemer gewaarborgd blijft voor zover deze betrokken wordt ingevolge dergelijke schade welke buiten zijn medeweten berokkend wordt door personen waarvoor hij instaat, onverminderd het verhaal van Ethias tegen deze personen.
- b) De schade die onder toepassing valt van de wettelijk **verplichte verzekeringen** zoals de burgerlijke aansprakelijkheid motorrijtuigen of voortvloeiend uit een regime van **aansprakelijkheid zonder fout**.
- c) De aansprakelijkheid voortspruitend uit **handelingen vreemd aan de normale activiteiten** van de verzekeringsnemer.
- d) De door de verzekeringsnemer **contractueel aanvaardde aansprakelijkheden** in de mate waarin zij de gemeenrechtelijke burgerlijke extracontractuele aansprakelijkheid in deze materie overtreffen.
- e) De **kosten om prestaties te herdoen** die het voorwerp uitmaken van de opdracht van de verzekeringsnemer.
- f) De burgerlijke aansprakelijkheid voortvloeiend uit schade ingevolge een door de verzekeringsnemer of de andere verzekerden **vrijwillig gedragen** risico ondermeer om de kosten te drukken of de werken te versnellen, daar waar de schade vermeden of verminderd had kunnen worden door redelijke voorzorgs- of veiligheidsmaatregelen, eventueel gematigd door criteria van hoogdringendheid.
- g) De **immateriële gevolgschade aan niet gedekte schade**.
- h) De burgerlijke aansprakelijkheid voortvloeiend uit elke procedure gebaseerd op of het gevolg van elk geschil betreffende **tewerkstelling** zoals het onrechtmatig ontslag, de rechtstreekse of onrechtstreekse discriminatie, het pesten met inbegrip van ongewenste intimiteiten, het moreel kwellen en geweld op het werk, lasterlijke uitlatingen, vernederingen, de schending van het privéleven van een aangestelde, het onrechtmatig weigeren van werk, van een aanstelling of van een benoeming, de onrechtmatige toepassing van een disciplinaire maatregel of elk rechtsmisbruik met betrekking tot tewerkstelling.
- i) De burgerlijke aansprakelijkheid gebaseerd op of het gevolg van elk geschil met betrekking tot de toepassing van de wetgeving op de **overheidsopdrachten**.
- j) De burgerlijke aansprakelijkheid voortvloeiend uit de oneerlijke concurrentie of inbreuken op de **intellectuele eigendomsrechten** zoals brevetten, handelsmerken, tekeningen of plannen, alsook de auteursrechten.
- k) De schade te wijten aan alle **oprichtings-, verbouwings- of afbraakwerken** van gebouwen, bouwwerken of constructies, aan alle berekeningen van stevigheid en weerstand, aan het opmaken van plannen, lastenkohieren en andere technische documenten betreffende de uitvoering van werken.
- l) De schade die valt onder toepassing van de **tienjarige aansprakelijkheid** van architecten en aannemers;
- m) Alle geschillen en procedures ingesteld voor de Raad van State of elk ander **administratiefrechtelijk rechtcollege**, alsook de geschillen van disciplinaire aard.
- n) De burgerlijke aansprakelijkheid voortvloeiend uit **financiële verrichtingen**, alsook alle geschillen inzake de **fiscale regelgeving**.
- o) De **bestuurdersaansprakelijkheid** van de verzekerden in hun hoedanigheid van beheerder, afgevaardigde of lid van de raad van bestuur van de verzekeringsnemer en van verenigingen, organisaties of entiteiten waarin zij de verzekeringsnemer vertegenwoordigen.

- p) De eisen ingesteld voor de rechtsmachten van **Canada** of **de U.S.A.** en/of ingesteld onder het recht van Canada en/of de U.S.A. of op elk grondgebied dat zich onder de rechtsmacht van Canada of de U.S.A. bevindt.
- q) De gerechtelijke, minnelijke, administratieve of economische **boeten**, de schadevergoedingen als strafmaatregel of afschrikmiddel zoals « punitive damages » of « exemplary damages » in sommige buitenlandse rechtstelsels, evenals de gerechtskosten inzake strafvervolgingen.
- r) De **dwangsommen**, verdragingsvergoedingen en andere strafbepalingen.
- s) De schade door deelname aan wedlopen, weddenschappen, **wedstrijden** en prijskampen met inbegrip van de schiftingsproeven.
- t) De schade rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeiend uit:
- de wijziging van de **atoomkern**;
  - de **radioactiviteit**;
  - de productie van **ioniserende stralingen** van alle aard;
  - de manifestatie van schadelijke eigenschappen van kernbrandstof of **radioactieve substanties** of van radioactieve producten en afval;
  - het gebruik van **explosieven**;
- u) De beschadiging, de vernietiging, het verlies, de verdwijning, de diefstal van **informatiedragers**, van elektronische apparatuur met inbegrip van de opgeslagen informatie en de immateriële schade die hieruit voortvloeit, indien deze beschadiging, deze vernietiging, dit verlies, deze verdwijning of deze diefstal rechtstreeks of onrechtstreeks veroorzaakt wordt of het gevolg is van het elektronische verkeer van gegevens van datatransmissiesystemen zoals internet, intranet, extranet of andere gelijkaardige systemen, de verspreiding van een virus of de inbraak in deze systemen.
- Blijft evenwel verzekerd, de andere reeds door deze polis gedekte lichamelijke en/of materiële schade die hieruit rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeit, en de immateriële schade die hiervan het gevolg is.
- v) De schade voortspruitend uit **oorlogen** (met inbegrip van burgeroorlogen), stakingen, lock-out, oproer, daden van terrorisme of sabotage, elke gewelddaad met collectieve inslag, al dan niet gepaard gaande met verzet tegen de overheid.
- Deze uitsluiting is niet van toepassing indien de verzekerden bewijzen dat er geen oorzakelijk verband is tussen de uitgesloten gebeurtenissen en de schade.
- w) Alle schade rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeiend uit of veroorzaakt door:
- **asbest** en/of zijn schadelijke eigenschappen, alsmede uit elk ander materiaal dat asbest bevat onder om het even welke vorm;
  - **afval** of afvalstoffen en hun schadelijke eigenschappen;
  - **nanopartikels** of nanotechnologie;
  - genetisch gewijzigde organismen (**GMO**), overdraagbare spongiforme encefalopathieën (**TGE**) en elektromagnetische velden (**EMF**) of stralingen;
- x) De schade veroorzaakt door alle vervoermiddelen voor **zee-, rivier-, meer-, lucht- of spoor-transport** evenals door de zaken die worden getransporteerd of gesleept.
- y) De **milieuschade** in de zin van de Europese richtlijn 2004/35/EG van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade.
- z) De burgerlijke aansprakelijkheid ingevolge schade toegebracht, hetzij aan voorwerpen of goederen die aan de verzekerden worden **toevertrouwd** om door hen bewaakt, bewerkt, hersteld of vervoerd te worden, ofwel die aan de verzekeringsnemer worden verhuurd, geleased of geleend, hetzij aan goederen die door de verzekeringsnemer verkocht en nog niet geleverd werden.

ARTIKEL 9

UITSLUITINGEN EIGEN AAN DE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID UITBATING

- a) de schade die het gevolg is van de niet-uitvoering, laattijdige uitvoering of slechte uitvoering van **contractuele verbintenissen** of verplichtingen;
- b) de vergoeding van lichamelijke schade, geleden door aangestelden van de verzekeringsnemer, en voortspruitend uit een **arbeidsongeval** of een **beroepsziekte**.

ARTIKEL 10

UITSLUITINGEN EIGEN AAN DE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEID NA LEVERING

- a) De schade voortvloeiend uit het feit dat de geleverde producten of uitgevoerde werken niet de functies vervullen of niet aan de behoeften beantwoorden waartoe ze bestemd zijn, bijvoorbeeld het **gebrek aan doeltreffendheid**, prestatie, kwaliteit, rendement, ...
- b) De schade voortvloeiend uit een zichtbaar of bij de levering **gekend gebrek**.
- c) De geleverde producten die aangetast zijn **met een gebrek en/of de gebrekkig uitgevoerde werken**. De uitsluiting betreft enkel het gedeelte van het product of het werk dat het gebrek vertoont. Indien het geleverde product of het uitgevoerd werk een element is dat niet kan worden losgemaakt van de andere bestanddelen van een door de verzekerde geleverd of uitgevoerd geheel, wordt dit geheel uitgesloten.
- d) De **zuiver immateriële schade**.
- e) Onverminderd de bepalingen betreffende de « **Kosten en Interesten** » zijn eveneens uitgesloten:
  - 1. de kosten met betrekking tot de preventieve controle van producten of werken die geheel of gedeeltelijk gebrekkig zijn of vermoed worden het te zijn;
  - 2. de maatregelen genomen om het gebrekkige goed onschadelijk te maken, onder meer de kosten voor opsporing van de houders van het product en waarschuwing van de bevolking, kosten van terugtrekking en onderzoek van het product dat schade heeft veroorzaakt of zou kunnen veroorzaken;
  - 3. de kosten van opsporing, verwijdering, herplaatsing, herstelling, terugname, vervanging, terugbetaling, rehabilitatie door publiciteit van producten of werken die geheel of gedeeltelijk gebrekkig zijn of vermoed worden het te zijn evenals andere gelijkaardige kosten.

Hoofdstuk IV Rechtsbijstand

ARTIKEL 11 STRAFRECHTELIJKE VERDEDIGING

Vanaf het ogenblik dat de waarborg van deze polis krachtens de voorgaande bepalingen verworven is, strekt zij zich uit tot de kosten van de strafrechtelijke verdediging van de verzekerden, voor feiten begaan in de uitoefening van hun mandaat of hun functies voor rekening van de verzekeringsnemer, zelfs indien de burgerlijke belangen reeds geregeld zijn.

Onder strafrechtelijke verdedigingskosten verstaat men de honoraria en kosten (gerechtelijke en buitengerechtelijke) voor onderzoek, expertise, advocaat en procedure met het oog op het vertegenwoordigen van de verzekerde in zijn hoedanigheid van verweerder in elke strafrechtelijke procedure voor elke Belgische of buitenlandse rechtsmacht.

Ethias neemt, na voorlegging van de stavingsstukken, eveneens de terugbetaling van de reiskosten per openbaar vervoer en de verblijfskosten ten laste wanneer de verzekerde wettig bevolen wordt te verschijnen voor elke buitenlandse rechtsmacht, wanneer deze verschijning voorgeschreven is door de op de procedure toepasselijke wet.

ARTIKEL 12 BORGSTELLING

Wanneer, naar aanleiding van een door deze verzekeringsovereenkomst gewaarborgd schadegeval, een verzekerde aangehouden is of zijn goederen in beslag genomen zijn en een borgsom wordt geëist door de gerechtelijke overheden voor vrijlating van de aangehoudene of teruggave van zijn goederen, zal Ethias zich persoonlijk borg stellen of de borgsom voorschieten.

Indien de borgsom door de verzekerde gestort werd, stelt Ethias haar persoonlijke borg ervoor in de plaats of, indien deze niet aanvaard wordt, betaalt zij de verzekerde terug.

Zodra de gestorte borgsom vrijkomt, moet de verzekerde, op straffe van schadeloosstelling en interesten tegenover Ethias, alle formaliteiten vervullen nodig voor de terugbetaling van de borgstelling binnen de beste tijdspanne.

Wanneer de door Ethias gestorte borgsom in beslag genomen wordt of geheel of gedeeltelijk gebruikt wordt voor betaling van een burgerlijke of strafrechtelijke veroordelingen is de verzekerde verplicht Ethias, op haar eerste verzoek, terug te betalen.

ARTIKEL 13 FACULTATIEVE WAARBORG - BURGERLIJK VERHAAL

Deze waarborg bestaat in het ten laste nemen, binnen de grenzen vermeld in de speciale voorwaarden, van de honoraria en kosten (gerechtelijke en buitengerechtelijke) van onderzoek, expertise, advocaat en procedure met het oog op het uitoefenen van een verhaal tegen een derde (met uitzondering van de verzekerden zoals gedefinieerd hiervoor) waarvan de burgerlijke extracontractuele aansprakelijkheid betrokken is teneinde vergoeding te bekomen van lichamelijke en materiële schade en immateriële gevolgschade geleden door de verzekerden in de uitoefening van hun beroepsactiviteiten, zelfs wanneer deze schade voortvloeit uit een opzettelijk feit of een zware fout in hoofde van de derde.

De huidige waarborg zal slechts uitwerking hebben indien, op het ogenblik van het schadegeval, de verzekerden slachtoffer van voornoemde schade zich bevinden in de voorwaarden vereist om te genieten van het Hoofdstuk « Burgerlijke aansprakelijkheid uitbating » indien zij zelf aan de oorsprong zijn van dergelijke schade veroorzaakt aan derden.

In afwijking van het voorgaande, blijft gewaarborgd het verhaal uitgeoefend tegen een derde, aansprakelijk voor schade die valt binnen het toepassingsgebied van de wet op de verplichte verzekering motorrijtuigen.

De tussenkomst van Ethias zal in geen geval het bedrag van de terug te vorderen schade overschrijden.

Blijven uitgesloten van deze waarborg:

- de invordering van belastingen, bijdragen, taksen, heffingen, sancties of rechten van eender welke aard;
- het verhaal ingesteld voor internationale of supranationale rechtbanken.

ARTIKEL 14 FACULTATIEVE WAARBORG - ONVERMOGEN VAN DERDEN

Ethias vergoedt, tot beloop van het bedrag voorzien in de speciale voorwaarden, de materiële en morele schade (met uitsluiting nochtans van de interessen) geleden door de verzekerden en rechtgevend op de waarborg « Burgerlijk verhaal », wanneer deze schade veroorzaakt is door een behoorlijk geïdentificeerde derde, onvermogen ingevolge een proces-verbaal van gebrek aan baten.

Bij opzettelijke feiten beperkt de tussenkomst van Ethias zich tot de persoonlijke schade (morele schade).

De waarborg is van toepassing voor zover elke tussenkomst van een eventuele verzekeraar uitgesloten is.

Zo de aansprakelijke derde opnieuw vermogend wordt, kan Ethias slechts haar verhaal uitoefenen nadat de verzekerde volledig vergoed is.

ARTIKEL 15 VRIJE KEUZE EN BELANGENCONFLICTEN

De verzekerde beschikt over de vrije keuze van expert, advocaat of iedere andere persoon die de vereiste kwalificaties heeft krachtens de op de procedure toepasselijke wet, evenals elke keer dat er een belangenconflict ontstaat tussen Ethias en genoemde verzekerde.

Onder belangenconflict moet verstaan worden, het feit dat, in eenzelfde geschil, Ethias eveneens rechtsbijstand verleent aan de tegenpartij of Ethias, aan de verzekerde zowel de waarborg rechtsbijstand verleent als een andere waarborg, ondermeer de burgerlijke aansprakelijkheid, hetzij krachtens eenzelfde verzekeringsovereenkomst hetzij krachtens een afzonderlijke overeenkomst.

Wanneer in de loop van de procedure en behoudens overmacht, de verzekerde verandert van expert en/of advocaat, is Ethias slechts gehouden tot betaling van de honoraria en kosten waartoe ze verplicht zou zijn geweest indien de aanvankelijk aangestelde expert en/of advocaat de zaak had afgerond.

ARTIKEL 16 OBJECTIVITEITSCLAUSULE

Ethias behoudt zich het recht voor haar tussenkomst te weigeren of te onderbreken wanneer:

- a) zij de stelling van een verzekerde onhoudbaar of het geding nutteloos acht;
- b) zij oordeelt dat een voorstel tot dading door de derde billijk en voldoende is;
- c) volgens haar een verhaal tegen een gerechtelijke beslissing geen ernstige kansen op slagen biedt;
- d) uit de inlichtingen die zij ingewonnen heeft, blijkt dat de als aansprakelijk beschouwde derde onvermogen is.

Indien nochtans de verzekerden de mening van Ethias niet delen, hebben zij het recht, ter staving van hun stelling, een schriftelijk en gemotiveerd advies van een advocaat naar keuze voor te leggen, onverminderd de mogelijkheid tot het instellen van een gerechtelijke procedure.

Indien de advocaat daarentegen de stelling van de verzekerde bevestigt, verleent Ethias, ongeacht de afloop van de procedure, haar waarborg en draagt alle kosten en honoraria van voornoemde raadpleging.

Indien de advocaat de stelling van Ethias bevestigt, betaalt deze laatste 50 % van de kosten en honoraria voor het voornoemde advies en beëindigt haar tussenkomst.

Wanneer de verzekerden, ondanks het negatief advies van hun advocaat, een rechtsvordering instellen en een beter resultaat behalen dan hetgeen zij zou verkregen hebben indien zij het standpunt van Ethias zouden aanvaard hebben, verleent deze laatste haar waarborg en neemt het saldo van de kosten en honoraria van voornoemd advies ten laste.

ARTIKEL 17 BEHEER VAN DE SCHADEGEVALLEN

De Dienst Rechtsbijstand is belast met het afzonderlijke beheer en de regeling van de schadegevallen « rechtsbijstand ». Deze interne dienst van Ethias neemt het beheer van alle besprekingen, onderhandelingen en minnelijke schikkingen op zich.

Indien tot een gerechtelijke procedure dient overgegaan te worden, moet Ethias over het verloop van de procedure ingelicht worden. Bij ontstentenis verliezen de verzekerden het recht op de waarborg in de mate dat Ethias een nadeel heeft geleden.

Hoofdstuk V Verzekerde bedragen - Kosten en interesten

ARTIKEL 18

A. VERZEKERDE BEDRAGEN

Zie speciale voorwaarden.

B. VERDEDIGINGSKOSTEN - INTERESTEN - REDDINGSKOSTEN

1. Verdedigingskosten

Vanaf het ogenblik dat de waarborg « Burgerlijke aansprakelijkheid » verschuldigd is en voor zover dat er beroep op wordt gedaan, heeft Ethias de verplichting zich achter zijn verzekerden te scharen. In dit opzicht betaalt Ethias, zelfs boven de dekkingsgrenzen, de kosten betreffende de burgerlijke rechtsvorderingen evenals de kosten en honoraria van de advocaten en experts, overeenkomstig de wettelijke bepalingen.

Ethias betaalt, zelfs boven de dekkingsgrenzen, de kosten betreffende de burgerlijke rechtsvorderingen, alsook de kosten en erelonen van advocaten en experts, maar enkel voor zover deze kosten en erelonen door haar of met haar toestemming zijn gemaakt of, in geval van een belangenconflict dat niet te wijten is aan de verzekerde, voor zover deze kosten niet onredelijk zijn gemaakt.

Indien een gedekt schadegeval aanleiding geeft tot een strafrechtelijke vervolging van een verzekerde en voor zover de burgerlijke belangen nog niet geregeld zijn, neemt Ethias de verdediging van deze verzekerde ten laste door een door haar gekozen advocaat. De beklaagde kan, op zijn kosten, een door hem gekozen advocaat toevoegen.

In geval van strafrechtelijke veroordeling verzet Ethias zich er niet tegen dat de verzekerde, op zijn eigen kosten, de verschillende mogelijkheden van beroep uitput. Ethias behoudt zich evenwel het recht de burgerlijke vergoedingen te betalen die zij als billijk oordeelt.

2. Interesten

Ethias betaalt, zelfs boven de dekkingsgrenzen, de interesten op de in hoofdsom verschuldigde schadevergoeding.

3. Reddingskosten

Ethias neemt ten laste, zelfs boven de verzekerde som, de reddingskosten die betrekking hebben op de gedekte schade. De dekking wordt verleend rekening houdend met zowel de definitie als het bedrag van elke betrokken waarborg.

Zijn alleen gedekt:

1. de kosten die voortvloeien uit de maatregelen die Ethias heeft gevraagd om de gevolgen van de gedekte schadegevallen te voorkomen of te beperken;
2. de kosten die voortvloeien uit de redelijke maatregelen die de verzekerde uit eigen beweging en als een goed huisvader heeft genomen overeenkomstig de regels van de zaakwaarneming, ofwel om een gedekt schadegeval te voorkomen, ofwel om de gevolgen ervan te voorkomen of te beperken, voor zover dat:
  - deze maatregelen dringend zijn, dat wil zeggen dat de verzekerde verplicht is ze onmiddellijk te nemen, zonder mogelijkheid om Ethias te verwittigen en voorafgaand haar akkoord te verkrijgen, op gevaar af de belangen van deze te schaden;
  - indien het gaat om maatregelen om een gedekt schadegeval te voorkomen, er nakend gevaar is, dat wil zeggen dat er op zeer korte termijn zeker een gedekt schadegeval zou volgen indien deze maatregelen niet werden genomen.

De verzekerde verbindt er zich toe Ethias onmiddellijk op de hoogte te brengen van elke reddingsmaatregel die genomen is.

Voor zover nodig wordt gepreciseerd dat ten laste van de verzekerde blijven:

- de kosten die voortvloeien uit maatregelen om een gedekt schadegeval te voorkomen bij ontstentenis van nakend gevaar of wanneer het nakend gevaar afgewend is;
- de kosten die voortvloeien uit de laattijdigheid van de verzekerde, uit zijn nalatigheid om preventiemaatregelen te nemen die hij eerder had moeten nemen.

4. Beperking van de tussenkomst van Ethias inzake de reddingskosten enerzijds en de interesten en kosten anderzijds, boven het in hoofdsom verzekerde bedrag

Boven het verzekerde totaalbedrag zijn de reddingskosten enerzijds en de interesten en kosten anderzijds, overeenkomstig de wettelijke bepalingen, beperkt tot:

- 1) 495 787,05 euro wanneer het verzekerd totaalbedrag lager is dan of gelijk is aan 2 478 935,25 euro;
- 2) 495 787,05 euro plus 20 % van het deel van het verzekerd totaalbedrag gelegen tussen 2 478 935,25 euro en 12 394 676,24 euro;
- 3) 2 478 935,25 euro plus 10 % van het deel van het verzekerd totaalbedrag gelegen boven 12 394 676,24 euro met een maximumbedrag van 9 915 740,99 euro.

Deze bedragen zijn gekoppeld aan het indexcijfer der consumptieprijzen met als basisindexcijfer dat van november 1992, namelijk 113,77 (basis 1988 = 100).

Hoofdstuk VI Bepalingen gemeen aan het geheel van de waarborgen voorzien door de verzekeringsovereenkomst

ARTIKEL 19 UITGESTREKTHEID IN DE TIJD

- A. Inzake burgerlijke aansprakelijkheid, strekt de waarborg van de huidige polis zich uit tot de vorderingen tot vergoeding die worden ingesteld tijdens de duur van de overeenkomst voor schade voorgevallen tijdens diezelfde duur.
- Worden ook in aanmerking genomen, de vorderingen tot vergoeding die schriftelijk worden ingesteld tegen de verzekerde of tegen Ethias binnen 36 maanden te rekenen van het einde van de polis en die betrekking hebben op:
- schade die zich tijdens de duur van deze overeenkomst heeft voorgedaan indien bij het einde van deze overeenkomst het risico niet door een andere verzekeraar is gedekt;
  - daden of feiten die aanleiding kunnen geven tot schade, die tijdens de duur van deze overeenkomst zijn voorgevallen en aan Ethias zijn aangegeven.
- B. Inzake rechtsbijstand, komt Ethias tussen wanneer het schadegeval zich heeft voorgedaan tussen de datum van inwerkingtreding en de einddatum van de waarborg.

ARTIKEL 20 TERRITORIALE UITGESTREKTHEID

Deze verzekeringsovereenkomst waarborgt de schadegevallen overkomen in de gehele wereld voor zover zij voortvloeien uit activiteiten van de maatschappelijke zetels gelegen in België.

Blijven uitgesloten, de schade-eisen ingesteld voor de rechtbanken van Canada of de U.S.A. en/of ingesteld in of onder het recht van Canada of de U.S.A., of op het gehele grondgebied dat zich bevindt onder de rechtsmacht van Canada of de U.S.A..

ARTIKEL 21 AFSTAND VAN VERHAAL

Ethias verklaart af te zien van alle verhaal tegen alle derden, iedere keer dat de verzekeringsnemer zelf afstand deed van dit verhaal.

Daartegenover verbindt de verzekeringsnemer zich ertoe van deze derden een wederzijds afstand van verhaal trachten te bekomen.

ARTIKEL 22 INWERKINGTREDING EN DUUR VAN DE VERZEKERING

De verzekeringsovereenkomst komt tot stand vanaf de ontvangst door Ethias van het voor haar bestemde exemplaar, behoorlijk ondertekend door de verzekeringsnemer en wordt van kracht op de dag vermeld in de overeenkomst op voorwaarde dat de eerste premie betaald is.

Behoudens uitdrukkelijke vermelding in de speciale voorwaarden, bedraagt de duur van de verzekering drie jaar, plus het gedeelte van het jaar vanaf de datum van het van kracht worden tot de volgende jaarlijkse premievervaldag.

Zij wordt vervolgens stilzwijgend verlengd voor opeenvolgende periodes van drie jaar, zonder enige formaliteit, onder dezelfde bepalingen en voorwaarden behalve indien één van de partijen zich hiertegen per aangetekende brief verzet ten minste drie maanden voor de einddatum van de voorgescreven termijn.

ARTIKEL 23 OMSCHRIJVING EN WIJZIGING VAN HET RISICO

De verzekeringsovereenkomst is opgesteld volgens de inlichtingen verstrekt door de verzekeringsnemer.

A. Bij de totstandkoming van de overeenkomst

De verzekeringsnemer is verplicht alle hem bekende omstandigheden nauwkeurig mee te delen die hij redelijkerwijze moet beschouwen als gegevens die van invloed kunnen zijn bij de beoordeling van het risico door Ethias en ondermeer de andere verzekeringen die hetzelfde voorwerp hebben.

B. In de loop van de overeenkomst

- *Verzwarend van het risico*

De verzekeringsnemer is verplicht de nieuwe omstandigheden of de wijzigingen van de omstandigheden aan te geven die van aard zijn om een aanmerkelijke en blijvende verzwarend van het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, te bewerkstelligen.

De overeenkomst zal in gemeenschappelijk akkoord worden aangepast.

- *Vermindering van het risico*

Wanneer het risico dat het verzekerde voorval zich voordoet, aanmerkelijk en blijvend verminderd is in die mate dat Ethias, indien de vermindering bij het sluiten van de overeenkomst had bestaan, onder andere voorwaarden zou hebben verzekerd, staat Ethias, op vraag van de verzekeringsnemer, een premievermindering toe.

► PREMIE

ARTIKEL 24 BETALING VAN DE PREMIE

Behalve wanneer de premie een forfait is, wordt zij voorlopig berekend volgens de aanwijzingen van de verzekeringsovereenkomst.

Voor de jaarlijkse vervaldag wordt een voorlopige premie aangerekend die gelijk is aan het geschatte bedrag van de jaarpremie na vervallen termijn.

Met ingang van de datum die bepaald is in de bijzondere voorwaarden onder de titel « veranderlijke provisionele premie », wordt hiervoor een provisionele premie aangerekend die overeenkomt met de premie van het voorlaatste jaar. Indien deze premie betrekking heeft op een gedeelte van het verzekeringsjaar, dan wordt zij hypothetisch aangevuld tot beloop van de volledige jaarpremie.

Binnen vijftien dagen volgend op ieder verzekeringsjaar is de verzekeringsnemer verplicht aan Ethias een verklaring af te leggen, met vermelding van de kwantiteiten die dienen tot grondslag voor de berekening der premie; deze wordt alsdan vereffend, hetzij door betaling van een aanvullende premie door de verzekeringsnemer hetzij door een terugbetaling vanwege Ethias. Ethias behoudt zich het recht voor de voorlopige premie te allen tijde te verhogen en ze in overeenstemming te brengen met de opgegeven kwantiteiten.

Wanneer de premie berekend wordt op grondslag van het loon en/of zakcijfer en behalve in de gevallen waar zij bepaald is op grondslag van een overeengekomen loon, moet er rekening gehouden worden met het geheel der werkelijke bezoldigingen toegekend aan het personeel van de verzekeringsnemer, hetzij in geld, hetzij in natura (huisvesting, verwarming, verlichting, voeding, gratificaties, winstaandelen, fooien, enz.).

ARTIKEL 25 GEBREK AAN AANGIFTE

Het niet-terugzenden van de aangifte van de bezoldigingen of het zakcijfer leidt van ambtswege tot berekening van de premie met een verhoging van 50 % van de bezoldigingen en het zakcijfer die als basis gediend hebben voor de berekening van de voorgaande premie of, indien het om een eerste afrekening gaat, het verhogen met 50 % van de bezoldigingen en het zakcijfer welke medegedeeld werden bij de afsluiting van de overeenkomst.

De ambtshalve afrekening zal gebeuren ongeacht het recht van Ethias tot het eisen van de aangifte of de betaling op basis van de werkelijke bezoldigingen en het zakcijfer teneinde de rekening van de verzekeringsnemer in orde te brengen.

Bij gebrek aan het naleven door de verzekeringsnemer van deze verplichting, kan Ethias een einde stellen aan de overeenkomst volgens de voorwaarden van artikel 35 hierna.

ARTIKEL 26 TERUGGAVE VAN DE PREMIE

De premie is de prijs van de verzekering: in geval van opzegging, opheffing of vermindering van de verzekering betaalt Ethias, binnen een termijn van vijftien dagen te rekenen vanaf het van kracht worden, de betaalde premies met betrekking tot de vernietigde waarborgen en niet-gelopen verzekeringstermijn terug.

ARTIKEL 27 TAKSEN EN BIJDAGEN

De premies worden verhoogd met de eventuele taksen en bijdragen ten laste van de verzekeringsnemer.

ARTIKEL 28 NIET-BETALING VAN DE PREMIE

In geval van niet-betaling van de premie wordt de waarborg geschorst of de verzekeringsovereenkomst opgezegd, na ingebrekestelling per aangetekende brief, houdende een aanmaning tot betaling binnen een termijn van vijftien dagen, te rekenen vanaf de dag volgend op de afgifte ter post van de aangetekende brief.

De schorsing of de opzegging hebben slechts uitwerking na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen vanaf de dag volgend op de verzending van de aangetekende brief.

Als de waarborg geschorst is:

- a) wordt als gevolg van de betaling door de verzekeringsnemer van de achterstallige premies, in voorkomend geval vermeerderd met de interesten, een einde gemaakt aan de schorsing;
- b) kan Ethias, in geval van niet-betaling, de verzekeringsovereenkomst opzeggen, als zij zich die mogelijkheid heeft voorbehouden in de ingebrekestelling tot betekening van de schorsing; in dit geval wordt de opzegging van kracht na het verstrijken van een termijn van vijftien dagen te rekenen vanaf de eerste dag van de schorsing.

De onbetaalde premie en de premies die vervallen tijdens de schorsing komen aan Ethias toe bij wijze van forfaitaire vergoeding. Het recht van Ethias op premies vervallen tijdens de schorsing, is evenwel beperkt tot twee opeenvolgende jaren.

Geen enkele gebeurtenis voorgevallen tijdens de periode van de schorsing kan bindend zijn voor Ethias en de betaling van de premie gedurende of na een eventueel schadegeval ontheft de verzekeringsnemer niet van verval.

ARTIKEL 29 TARIEFAANPASSINGEN

Indien Ethias haar tarief verhoogt zonder wijziging van het verzekerd risico, kan zij het nieuwe tarief opleggen.

Deze tariefaanpassing zal van toepassing zijn vanaf de jaarlijkse vervalddag die volgt op de betekening ervan aan de verzekeringsnemer.

De verzekeringsnemer kan nochtans de overeenkomst in haar geheel opzeggen binnen de dertig dagen na deze betekening. Ingevolge hiervan eindigen de gevolgen van de verzekeringsovereenkomst ten opzichte van de verzekerden vanaf de eerstvolgende jaarlijkse vervalddag, op voorwaarde dat een termijn van tenminste vier maanden deze vervalddag scheidt van de betekening van deze tariefwijziging. Als deze termijn korter is, eindigt de overeenkomst pas na het verstrijken van deze periode van vier maanden.

Indien Ethias haar tarief vermindert, zal de verzekeringsnemer ervan genieten vanaf de volgende jaarlijkse vervalddag.

► **SCHADEGEVALLEN**

ARTIKEL 30 VERPLICHTINGEN VAN DE VERZEKERDE

1. Bij schadegeval moet de verzekerde daarvan zodra mogelijk aangifte doen vanaf het ogenblik waarop hij er kennis van heeft gekregen.
De aangifte moet gedateerd en ondertekend zijn en vermelden: de plaats, datum en uur van het schadegeval; zijn oorzaken en aard; de omstandigheden waarin het zich voorgedaan heeft, de naam, voornamen en woonplaats van de benadeelden en van de voornaamste getuigen.
2. De verzekerde moet alle redelijke maatregelen nemen om de gevolgen van het schadegeval te voorkomen of te beperken.
3. Indien de verzekerde de in de twee voorgaande artikelen vermelde verplichtingen niet nakomt en daardoor een nadeel voor Ethias ontstaat, heeft deze het recht aanspraak te maken op een vermindering van haar prestatie tot beloop van het door haar geleden nadeel.
Ethias kan haar dekking weigeren, indien de verzekerde de verplichtingen vermeld in de twee voorgaande artikels met bedrieglijk opzet niet is nagekomen.
4. Alle gerechtelijke en buitengerechtelijke stukken betreffende een schadegeval moeten onmiddellijk na de kennisgeving, de betekening of de terhandstelling aan de verzekerde, doorgestuurd worden aan Ethias, bij verzuim waarvan de verzekerde Ethias moet vergoeden voor de schade die deze geleden heeft.
5. Wanneer de verzekerde bij verzuim niet verschijnt of zich niet onderwerpt aan een door de rechtbank bevolen onderzoeksmaatregel, moet hij de schade die Ethias zou hebben geleden, vergoeden.

6. De vergoeding van of de toezegging van vergoeding van de benadeelde door de verzekerde zonder het akkoord van Ethias, kan niet aan deze laatste tegengesteld worden.

Het erkennen van feiten of het verstrekken van eerste geldelijke hulp of dringende medische zorgen door de verzekerde kunnen voor Ethias geen grond opleveren om haar dekking te weigeren.

ARTIKEL 31 VERHAALSRECHT

Ethias behoudt zich een recht van verhaal voor tegen de verzekeringsnemer en, indien daartoe grond bestaat, tegen een verzekerde die niet de verzekeringsnemer is, voor zover zij volgens de wet of onderhavige verzekeringsovereenkomst de prestaties had kunnen weigeren.

Ethias is, op straffe van verval van haar recht op verhaal, verplicht de verzekeringsnemer of, in voorkomend geval, de verzekerde die niet de verzekeringsnemer is, kennis te geven van haar voornemen om verhaal uit te oefenen zodra zij op de hoogte is van de feiten waarop dat besluit gegrond is.

ARTIKEL 32 TERUGBETALING VAN DE VERGOEDINGSKOSTEN

Overeenkomstig het vergoedingsprincipe, moeten de verdedigingskosten alsook de rechtsplegingsvergoedingen die de verzekerde bekomt van een derde, terugbetaald worden aan Ethias.

ARTIKEL 33 TEGENWERPING VONNIS

Een vonnis kan aan Ethias, aan de verzekerde of aan de benadeelde slechts tegengeworpen worden, indien zij in het geding partij zijn geweest of daarin zijn geroepen.

Niettemin kan het vonnis dat in een geschil tussen de benadeelde en de verzekerde is gewezen, worden tegengeworpen aan Ethias indien vaststaat dat deze laatste in feite de leiding van het geding op zich heeft genomen.

ARTIKEL 34 PROCEDURE

- a) Ethias kan vrijwillig tussenkomen in een geding dat door de benadeelde tegen de verzekerde is ingesteld.
De verzekerde kan vrijwillig tussenkomen in een geding dat door de benadeelde tegen Ethias is ingesteld.
- b) Ethias kan de verzekerde in het geding roepen dat door de benadeelde tegen haar is ingesteld.
De verzekerde kan Ethias in het geding roepen dat door de benadeelde tegen hem is ingesteld.
- c) De verzekeringsnemer kan vrijwillig tussenkomen of in het geding worden geroepen dat tegen Ethias of een andere verzekerde van deze overeenkomst is ingesteld.
- d) Wanneer het geding tegen de verzekerde is ingesteld voor het strafgerecht, kan Ethias door de benadeelde of door de verzekerde in de zaak betrokken worden en kan zij vrijwillig tussenkomen, onder dezelfde voorwaarden als zou de vordering voor het burgerlijk gerecht gebracht zijn, maar zonder dat het strafgerecht uitspraak kan doen over de rechten die Ethias kan doen gelden tegenover de verzekerde of de verzekeringsnemer.

► EINDE VAN DE OVEREENKOMST - OPZEGGING

ARTIKEL 35 EINDE VAN DE OVEREENKOMST - OPZEGGING

De overeenkomst kan opgezegd worden bij een ter post aangetekende brief, bij deurwaardersexploot of door afgifte van de opzeggingsbrief tegen ontvangstbewijs.

De opzegging heeft, behoudens tegenstrijdige bepaling, uitwerking na het verstrijken van de in de opzegging bepaalde termijn. Deze termijn mag niet korter zijn dan één maand te rekenen van de dag volgend op de betekening of de datum van het ontvangstbewijs of, in geval van aangetekende brief, te rekenen vanaf de dag die volgt op zijn afgifte ter post.

A. OPZEG VAN DE OVEREENKOMST DOOR ETHIAS

Ethias kan de overeenkomst geheel of gedeeltelijk opzeggen:

- a) gedurende de periode van de schorsing van de waarborg te wijten aan een niet-betaling van de premie.
De opzegging heeft slechts uitwerking vijftien dagen na de datum van het versturen van de aangetekende brief;
- b) na elk aangegeven schadegeval en ten laatste één maand na de uitbetaling of weigering tot tussenkomst.
De opzegging heeft uitwerking ten vroegste drie maanden na de datum van kennisgeving. Nochtans kan zij uitwerking hebben een maand na de datum van kennisgeving wanneer de verzekeringsnemer, de verzekerde of de begunstigde één van de op hem rustende verplichtingen voortvloeiend uit een voorgevallen schadegeval niet nakwam met de bedoeling Ethias te misleiden, op voorwaarde dat Ethias tegen een van deze personen voor een onderzoeksrechter klacht met burgerlijke partijstelling heeft neergelegd op basis van de artikelen 193, 196, 197, 496 of 510 tot 520 van het Strafwetboek;
- c) indien de verzekeringsnemer de waarborg met betrekking tot één of meer verzekerde gevaren opzegt.

B. OPZEG VAN DE OVEREENKOMST DOOR DE VERZEKERINGSNEMER

De verzekeringsnemer kan de overeenkomst geheel of gedeeltelijk opzeggen:

- a) na elk aangegeven schadegeval en ten laatste binnen de maand na de uitbetaling of weigering tot tussenkomst;
- b) indien Ethias de waarborg met betrekking tot één of meer verzekerde gevaren opzegt.

ARTIKEL 36

KOSTEN TEN LASTE VAN DE VERZEKERINGSNEMER

- a) De vervolgingskosten voor betaling van premies en aanvullende premies, kosten van verzekeringsovereenkomsten en bijvoegsels, zegel- en registratierechten, boeten en dergelijke zijn ten laste van de verzekeringsnemer.
- b) Ook de prijs van stukken en documenten die de verzekeringsnemer moet overleggen ter gelegenheid van een schadegeval zijn ten laste van de verzekeringsnemer.
- c) Alle onder gelijk welke benaming en door ongeacht welke autoriteit ten laste van Ethias uit hoofde van geïnde premies of verzekerde kapitalen geheven of te heffen taksen, belastingen en kosten zijn en blijven uitsluitend voor rekening van de verzekeringsnemer en worden tegelijk met de premies geïnd.

► **RECHTSMACHT - WOONPLAATS**

ARTIKEL 37

BEVOEGDE RECHTBANKEN

Alle betwistingen tussen de verzekerden en Ethias waartoe de uitvoering van deze polis aanleiding zou geven, hetzij als aanlegger of als verweerder, zullen voorgelegd worden aan de Belgische rechtbanken.

Fiscale boeten en de registratierechten die verschuldigd zouden zijn om reden van overlegging voor het gerecht van de polis, bijvoegsels en, gebeurlijk, van het verzekeringsvoorstel, zullen ten laste vallen van de verliezende partij.

ARTIKEL 38

COMMUNICATIE EN CONTACTEN

- a) De voor Ethias bestemde mededelingen en kennisgevingen moeten, om geldig te zijn, aan haar zetel in België gedaan worden; die welke voor de verzekeringsnemer bestemd zijn, worden geldig gedaan aan het adres dat door hem in de overeenkomst is opgegeven of aan het adres dat hij nadien aan Ethias zou hebben bekend gemaakt.
- b) Er wordt uitdrukkelijk tussen de partijen overeengekomen dat de aangetekende brief waarvan sprake is in verschillende artikelen van de polis, in afwijking van artikel 1139 van het Burgerlijk Wetboek, een voldoende aanmaning vormt en dat de verzending ervan definitief bewezen is door het afgiftebewijs van de post en de inhoud ervan door de briefdoorslagen of de dossiers van Ethias.
- c) De verzekerde verplicht zich tot het aanvaarden van alle aangetekende brieven en correspondentie of dergelijke die hem zouden toegezonden worden door Ethias of haar gerechtigde afgevaardigden; hij zal verantwoordelijk zijn voor elke inbreuk op deze verplichting. In geval van weigering van deze brieven en correspondentie, zullen zij worden beschouwd als door hem ontvangen.
- d) De geschreven zowel als de gedrukte clausules, voorwaarden en bepalingen van deze polis en haar bijvoegsels, zijn uitdrukkelijk overeengekomen en mogen in geen geval als dreigend beschouwd worden, daar de verzekering slechts aangegaan is in het vertrouwen op de stipte en volledige uitvoering ervan.

ARTIKEL 39

WIJZEN VAN COMMUNICATIE EN TALEN

► **WIJZEN VAN COMMUNICATIE**

Wij communiceren via diverse kanalen met onze cliënten:

- per brief of per e-mail op info@ethias.be;
- per telefoon in het Nederlands op 011 28 21 11 en in het Frans op 04 220 31 11;
- via onze kantoren: voor het dichtstbijzijnde kantoor, kan u terecht op onze site www.ethias.be/kantoren (NL) of www.ethias.be/bureaux (FR).

► **TALEN VAN COMMUNICATIE**

De communicatie met onze cliënten gebeurt in het Nederlands of in het Frans, naar keuze van de cliënt.

Al onze documenten (offertes, verzekeringsvoorstellen, algemene voorwaarden, bijzondere voorwaarden, ...) zijn beschikbaar in het Nederlands en in het Frans.

ARTIKEL 40

VERGOEDING ONTVANGEN DOOR ETHIAS-MEDEWERKERS BETROKKEN BIJ
DE DISTRIBUTIE VAN VERZEKERINGEN

De medewerkers van Ethias betrokken bij de distributie van verzekeringen ontvangen een vaste en een variabele vergoeding.

De vaste component van de vergoeding vormt het grootste deel van de totale vergoeding van de medewerkers. De variabele component van de vergoeding is niet gegarandeerd.

Voor elke medewerker wordt de variabele vergoeding bepaald op basis van de realisatie van doelstellingen die zowel collectief (voor een deel van de onderneming en/of de onderneming) als individueel zijn en die in geen geval aanleiding mogen geven tot belangenconflictsituaties door het toekennen van een stimulans die de medewerker zou kunnen aanmoedigen om zijn eigen belangen of de belangen van Ethias te kiezen ten koste van de belangen van de klant. Hiervoor worden de te realiseren prestatiedoelstellingen niet enkel gebaseerd op kwantitatieve maar ook op kwalitatieve criteria, zoals het tevredenheidsniveau van de klant of de naleving van interne procedures.

VOOR MEER INFORMATIE

Ethias

Zetel voor Vlaanderen

Prins-Bisschopssingel 73 - 3500 Hasselt

Tel. 011 28 21 11

Fax 011 85 60 00

www.ethias.be

info@ethias.be

Elke klacht over de verzekeringsovereenkomst of over het beheer van een schadegeval kan worden gericht aan:

Ethias « Dienst 2035 »

Prins-Bisschopssingel 73 - 3500 Hasselt - Fax 011 85 61 10 - klachtenbeheer@ethias.be

Ombudsdienst Verzekeringen

de Meeûsquare 35 - 1000 Brussel - Fax 02 547 59 75 - www.ombudsman.as

Het indienen van een klacht doet geen afbreuk aan de mogelijkheid om een gerechtelijke procedure aan te spannen. Het Belgisch recht is van toepassing op de verzekeringsovereenkomst.